

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 13g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 34 alin. (1) din Legea
insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012

CHIȘINĂU

23 ianuarie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 21 ianuarie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 23 ianuarie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 34 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl avocat Victor Munteanu, în dosarul nr. 2i-854/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 21 ianuarie 2019 de către dna judecător Mariana Fondos-Frațman din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 18 aprilie 2018, S.A. „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău”, aflată în procedura falimentului, a depus în fața instanței de judecată o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de S.R.L. „Inter Trade Investment Company”.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 aprilie 2018, cererea introductivă depusă de S.A. „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău” a fost admisă spre examinare, cu aplicarea măsurilor de asigurare corespunzătoare. A fost desemnat un administrator provizoriu.

5. Ulterior, pe 7 iunie 2018, O.M. „Top Leasing & Credit” S.R.L. a depus o referință la cererea introductivă, prin care s-a alăturat la cererea introductivă depusă de S.A. „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”.

6. Pe 29 iunie 2018, Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. a depus, de asemenea, o cerere de alăturare la cererea introductivă depusă de S.A. „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”.

7. Pe 11 iulie 2018, și S.A. „MAIB Leasing” a depus o referință prin care s-a alăturat la cererea introductivă depusă de S.A. „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”.

8. În cadrul ședinței de judecată din 15 decembrie 2018, dl avocat Victor Munteanu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 34 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care prevede că instanța de insolvență hotărăște asupra intentării procedurii de insolvență sau asupra respingerii cererii introductive.

9. Prin încheierea din 20 decembrie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul central, a admis ridicarea excepției și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea soluționării ei.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

11. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 34

Hotărârea de intentare a procedurii de insolvență

„(1) **Instanța de insolvență hotărăște, în baza aprecierii temeiului de insolvență și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive,**

asupra intentării procedurii de insolvabilitate sau asupra respingerii cererii introductive.

(2) Hotărârea de intentare a procedurii de insolvabilitate devine executorie în momentul pronunțării. Dispozitivul hotărâri se înmânează administratorului desemnat imediat.

(3) Prin hotărârea de intentare a procedurii de insolvabilitate, instanța de insolvabilitate dă apreciere concluziilor din raportul administratorului provizoriu, prevede mărimea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului și/sau ale creditorilor au fost respinse ori considerate ca fiind întemeiate, desemnează administratorul insolvabilității și instituie, după caz, comitetul creditorilor.

[...]”.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției susține că legislatorul nu a prevăzut criterii obiective, clare și exhaustive care le-ar permite instanței de judecată și participanților la proces să identifice condițiile de respingere a cererii introductive sau de intentare a procedurii de insolvabilitate.

13. De asemenea, autorul consideră că noțiunea de „apreciere” conținută în alin. (1) al articolului 34 este mult prea abstractă și vagă și nu corespunde criteriilor de previzibilitate a legii.

14. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 23, 46 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii insolvabilității, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl avocat Victor Munteanu, în dosarul nr. 2i-854/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

18. Curtea reamintește că exigența previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt consecințele comiterii unei anumite fapte.

19. Sub acest aspect, Curtea Europeană a reținut că formularea legilor nu poate prezenta o precizie absolută. Curtea Europeană a recunoscut în mod constant faptul că multe legi sunt redactate în termeni generali, iar interpretarea și aplicarea lor fac obiectul practicii judiciare. Multe legi utilizează, prin natura lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară (*Rohlena v. Cehia* [MC], 27 ianuarie 2015, §50).

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea relevă faptul că, în esență, aceasta vizează o problemă de interpretare și de aplicare corectă a legii, nu de constituționalitate a ei. Acest fapt rezultă din sesizare, deoarece autorul solicită să fie declarate neconstituționale prevederi care, în opinia sa, nu sunt în măsură să identifice condițiile de respingere a cererii introductive sau de intentare a procedurii de insolabilitate.

21. Conform articolului 34 din Lege, în cadrul examinării cererii introductive privind intentarea procedurii de insolabilitate sau privind respingerea cererii introductive, instanța califică existența temeiurilor de fapt și de drept privind declararea insolabilității unei persoane juridice. Instanța care se pronunță cu privire la insolabilitate, prin hotărârea de intentare a procedurii de insolabilitate, dă apreciere concluziilor din raportul administratorului provizoriu, prevede mărimea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului și/sau ale creditorilor au fost respinse ori considerate ca fiind întemeiate, desemnează administratorul insolabilității și instituie, după caz, comitetul creditorilor.

22. În opinia Curții, dispozițiile legale contestate sunt suficient de clare și previzibile.

23. Așadar, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 34 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl avocat Victor Munteanu, în dosarul nr. 2i-854/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 23 ianuarie 2019

DCC nr. 10

Dosarul 13g/2019